

Onderwerp

Afdoening toezegging EMS115, Klimaatplan Flevoland

Registratienummer

3037299

Datum

8 november 2022

Afdeling/Bureau

SENB

*Openbaarheid***Openbaar***Portefeuillehouder***Fackeldey, J.A.****Ter kennisname aan PS en
burgerleden***Kern mededeling:*

In de vergadering van 31 augustus 2022 van de Commissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid (hierna RND) zijn uw Staten geïnformeerd over het voor te bereiden Provinciaal Klimaatplan Flevoland en is oriënterend gesproken over de inrichting van het proces. In deze mededeling zijn de conclusies van uw beraadslagingen samengevat en zetten wij uiteen hoe wij verder uitwerking zullen geven aan het Provinciaal Klimaatplan Flevoland. Daarmee geven wij tevens invulling aan toezegging EMS115 van 9 november 2022.

*Mededeling:***1. Terugblik gespreksverloop Cie RND**

Op 31 augustus is de Verkenning Provinciaal Klimaatplan Flevoland besproken in de Commissie RND, met als inzet om te 'peilen en toetsen' welke vragen er leven bij de statenleden over de voorbereiding van een provinciaal Klimaatplan en welke suggesties zij hierover aan Gedeputeerde Staten willen meegeven. Samenvattend is daar het volgende naar voren gebracht:

- Een meerderheid van de fracties heeft de urgentie van de klimaatopgave benadrukt en heeft te kennen gegeven meerwaarde te zien in de uitwerking van een provinciaal klimaatplan, met aandacht voor haalbaarheid en betaalbaarheid voor burgers, ondernemers en overheden.
- Er zijn diverse vragen gesteld over de rol en het sturend vermogen van de provincie bij het realiseren van de doelstellingen zoals opgenomen in het Klimaatakkoord uit 2019. In dit verband werd nadrukkelijk verwezen naar de verantwoordelijkheidsverdeling tussen rijk, provincies, gemeenten en waterschappen en het belang om ook andere maatschappelijke partners bij de voorbereiding van het klimaatplan te betrekken.
- Veel fracties benadrukken de bijzondere positie van Flevoland; een provincie met een jonge en relatief schone economie en een relatief groot aandeel in duurzaam energie opwek. Bij de uitwerking van een provinciaal klimaatplan pleiten diverse fracties daarom voor aansluiting bij de unieke mogelijkheden die Flevoland heeft om bij te dragen aan de doelen van het Klimaatakkoord.
- Meerdere fracties hebben benadrukt dat het creëren van draagvlak voor het nog op te stellen provinciaal klimaatplan cruciaal is, evenals invloed en zeggenschap van burgers en ondernemers. Speciale aandacht is daarom gevraagd voor de manier waarop het Klimaatplan procesmatig zal worden voorbereid, met als kernvraag 'hoe burgers, mede overheden, ondernemers en andere maatschappelijke partners zullen worden betrokken bij de voorbereiding van het provinciaal klimaatplan'.

2. Hoe verder

Gedeputeerde Staten concluderen dat er in de Commissie draagvlak is voor het voorbereiden van een Provinciaal Klimaatplan Flevoland en is de Commissie zeer erkentelijk voor de geformuleerde aandachtspunten.

Uitgangspunten voor de verdere inrichting van het proces zijn zorgvuldigheid en maatschappelijke betrokkenheid. Gedeputeerde Staten hebben daarbij een stapsgewijze aanpak voor ogen, waarbij tussentijdse resultaten worden gedeeld en vervolgstappen in goed overleg met uw Staten worden gedefinieerd. Ook de

rol van de provincie moet in het verdere proces meer expliciet worden gemaakt. Dit vertaalt zich als volgt:

3. De Klimaatwet en het Klimaatakkoord zijn leidend

Op 20 november 2019 hebben Provinciale Staten ingestemd met de afspraken die zijn vastgelegd in het Klimaatakkoord en -voor zover deze de bevoegdheden van de provincie raken- deze ten uitvoer te brengen. Op basis van dit besluit heeft het IPO, mede namens de provincie Flevoland, het Klimaatakkoord ondertekend. Daarmee heeft Flevoland zich verplicht actief bij te dragen aan de realisatie van de doelstellingen zoals opgenomen in het Klimaatakkoord.

Het Klimaatakkoord richt zich op de in de Klimaatwet opgenomen doelen voor 2030. Hoofddoel van de Klimaatwet is om de nationale uitstoot van broeikasgassen in 2030 gereduceerd te hebben met 49% (ten opzichte van 1990). Om deze doelstelling te bereiken zijn in het Klimaatakkoord de uitvoeringskaders en maatregelen op hoofdlijnen vastgelegd, waardoor partijen, waaronder de centrale overheden, enige vrijheid hebben om invulling aan de uitvoering te geven.

Het kabinet heeft in juli van dit jaar een voorstel tot wijziging van de Klimaatwet aan de Tweede Kamer aangeboden, waarin de reductiedoelstelling wordt verhoogd naar tenminste 55% in 2030. De doelstelling voor 2050 om de uitstoot van broeikasgassen tot nul te hebben teruggebracht blijft ook in de gewijzigde Klimaatwet onverkort gehandhaafd. De doelstellingen uit de (gewijzigde) Klimaatwet blijven leidend bij de voorbereiding van het Provinciaal Klimaatplan.

Hoe wij, als provincie Flevoland, willen bijdragen aan de doelstellingen uit de (gewijzigde) Klimaatwet biedt ons evenwel beleidsvrijheid, die wij graag in goed overleg met Provinciale Staten willen invullen. Daarbij past een ambitie die:

- aansluit bij het groene en duurzame imago van Flevoland;
- haalbaar en betaalbaar is voor burgers, ondernemers en overheden;
- rekening houdt met de Flevolandse groeiopgave;
- rekening houdt met de uitdagingen waarvoor de energie infrastructuur zich gesteld ziet.

4. Beschikbare informatie benutten

Bij de verdere inrichting van het werkproces en de wijze waarop wij Flevolandse willen betrekken, maken wij gebruik van de navolgende bronnen:

4.1 Rapportage Verkenning Klimaatplan Flevoland (#2941621)

In dit rapport¹ zijn de historische en actuele uitstoot van broeikasgassen in Flevoland beschreven en is aan de hand van 3 scenario's verkend hoe de uitstoot van broeikasgassen in de komende decennia kan worden teruggebracht. Dit onderzoek vormt samen met de gegevens zoals vastgelegd in de Klimaatmonitor de cijfermatige onderbouwing voor het nog op te stellen Provinciaal Klimaatplan voor Flevoland.

4.2 Resultaten PWE Klimaatraadpleging

Medio 2021 zijn de resultaten² bekend geworden van de volksraadpleging over het Nederlandse klimaatbeleid. Dit onderzoek is uitgevoerd door de TU Delft door middel van een zogenaamde Participatieve Waarde Evaluatie (PWE). PWE is een nieuwe methode voor burgerparticipatie, ontwikkeld door TU Delft. Met een PWE kan de participatie van grote groepen burgers worden gefaciliteerd en

¹ Opgesteld door Quintel, Overmorgen en Arcadis en gepresenteerd in de vergadering van de Cie RND van 31 augustus 2022.

² Rapportage 'Brede steun voor ambitieus klimaatbeleid als aan vier voorwaarden is voldaan', aangeboden aan de voorzitter van het Voortgangsoverleg Klimaatakkoord, de heer Ed Nijpels op 17 juni 2022.

kan het draagvlak voor beleidsopties worden verkend. Een PWE gaat veel verder dan een referendum of een opiniepeiling.

De resultaten van de nationale PWE Klimaatraadpleging³ worden als volgt samengevat:

De klimaatraadpleging laat zien dat ongeveer 25% van de Nederlanders een zeer uitgesproken mening heeft over het klimaatbeleid. Deze groep bestaat uit uitgesproken voor- en tegenstanders. De brede middengroep (75% van de respondenten) onderkent de noodzaak van een actief klimaatbeleid. Uit het onderzoek blijkt dat navolgende vier voorwaarden erg belangrijk zijn voor de steun van klimaatmaatregelen:

- Klimaatmaatregelen die de persoonlijke levenssfeer van burgers direct raken zijn voor een grote groep Nederlanders alleen acceptabel als andere maatregelen zichtbaar maximaal zijn toegepast en de overheid een streng beleid voert tegen grote vervuulende sectoren.
- Mensen met lage inkomens moeten worden beschermd om te voorkomen dat de kloof tussen arm en rijk groter wordt.
- Het beginsel 'de vervuiler moet betalen' moet onverkort worden toegepast.
- Aanvullende klimaatmaatregelen zijn alleen acceptabel als de baten van de maatregel hoger zijn dan de kosten en er mag geen beter alternatief is.

Aan het onderzoek hebben ruim 10.000 mensen een bijdrage geleverd. Het onderzoek geeft daarmee een representatief beeld van de mening van Nederlanders over mogelijke aanvullende klimaatmaatregelen. De hoofdconclusies en de in het rapport geschetste dilemma's zullen worden betrokken bij de voorbereiding van het Provinciaal Klimaatplan Flevoland.

4.3 Resultaten PWE over Flevoland RES⁴ 2.0

In augustus van dit jaar is PWE over Flevoland RES 2.0 gelanceerd. In dit onderzoek wordt aan Flevolandse gevraagd hun advies te geven over welke aanvullende energiematregelen er in Flevoland moeten worden genomen om de klimaatdoelen (zoals geformuleerd in de Europese Klimaatwet) te realiseren. De resultaten van deze PWE geven inzicht in de denkrichtingen van Flevolandse burgers om de klimaatdoelen te realiseren. De onderzoeksresultaten worden op korte termijn gepubliceerd en zullen eveneens worden betrokken bij de voorbereiding van het Provinciaal Klimaatplan Flevoland.

4.4 Diepte interviews

In aanvulling op beide genoemde PWE's is aan bureau KiekendiefPerspectief⁵ opdracht verleend om diepte interviews af te nemen bij vertegenwoordigers uit het Flevolandse bedrijfsleven en ngo's. In deze interviews zal worden gevraagd naar de huidige toekomstige inzet van de geïnterviewden om de uitstoot van broeikasgas te beperken en naar de verwachtingen van de inzet van overheden. De resultaten van deze interviews zijn rond de jaarwisseling beschikbaar.

4.5 Flevopanel wordt geraadpleegd

Om meer zicht te krijgen op de mening van Flevolandse over het vigerende klimaatbeleid en de hieruit voortvloeiende maatregelen is aan bureau KiekendiefPerspectief ook opdracht verleend om aan 1000 Flevolandse door middel van een internetconsultatie en aantal vragen voor te leggen. Ook deze resultaten zullen rond de jaarwisseling beschikbaar zijn.

5. Vervolggesprek in de Commissie RND

Op 8 februari 2023 zal de voorbereiding van het Provinciaal Klimaatplan Flevoland opnieuw worden geagendeerd in de vergadering van de Commissie RND, waarbij wij op basis van bovengenoemde aanvullende vergaarde inzichten, met nadere voorstellen zullen komen over de inrichting

³ Zie www.tudelft.nl/klimaatraadpleging.

⁴ Regionale Energie Strategie.

⁵ Een onafhankelijk adviesbureau, gevestigd in Lelystad.

Mededeling

Bladnummer

4

Registratienummer

3037299

van het proces, de wijze waarop de maatschappelijke betrokkenheid zal worden vorm gegeven en de rol die uw Staten hierin wil vervullen.

6. Planning

Bij de uitwerking van het Provinciaal Klimaatplan hebben wij de volgende planning voor ogen:

	Datum	Actie
1.	8 februari 2023	In de Commissie RND zal worden 'gepeild en getoetst' welke suggesties uw Staten willen meegeven aan de verdere inrichting van het proces.
2.	2 ^e helft februari 2023	Wordt u ambtelijk een keuzenotitie toegezonden, waarin op basis van het onderzoek van Quintel ⁶ , per klimaattafel beleidsopties en doelstellingen zijn uitgewerkt.
3.	April 2023	Wordt aan uw Staten een voortgangsrapportage gezonden, waarin is uitgewerkt hoe de voorbereiding van het Provinciaal Klimaatplan procesmatig vorm zal worden gegeven.
4.	December 2023	Wordt aan uw Staten een Ontwerp Klimaatplan Flevoland gezonden.
5.	Maart 2024	Is besluitvorming door uw Staten voorzien.

Bij de verdere inrichting van het proces ter voorbereiding op het Provinciaal Klimaatplan zal worden nagegaan hoe de klimaatopgave zich verhoudt tot de andere provinciale opgaven, zowel inhoudelijk als procedureel, waaronder het actualisatieproces van de Omgevingsvisie Flevoland-Straks, de voorbereiding van de RES 2.0 en de voorbereiding van de het gebiedsprogramma als onderdeel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

7. Capaciteit

De klimaat- en energieopgave is een omvangrijke opgave die veel vraagt van de ambtelijke capaciteit. Door het rijk zijn daarom aanvullende middelen beschikbaar gesteld⁷ aan provincies en gemeenten voor de periode 2023 – 2030. Deze middelen zijn uitsluitend bestemd voor personele, en bijbehorende materiële, kosten. De hierin genoemde bedragen zullen in de vorm van een brede doeluitkering worden uitgekeerd.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)

⁶ Zie voetnoot 1.

⁷ Brief van 25 oktober 2022 van het Ministerie EZK, kenmerk DGKE-K/22510197.